

SÖZCÜKTE ANLAM ETKİNLİKLERİ 7 (8.SINIF TÜRKÇE)

1.ETKİNLİK:

Aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

1	Herhangi bir bilim, sanat veya meslekle ilgili o alana ait kelimelere terim anlamlı kelimelerdir.
2	Beş duyumuzla algılanabilen kelimelere somut anlamlı sözcük denir.
3	Soyut anlamlı bir sözcüğün cümle içinde somut anlama gelecek şekilde kullanılmasına somutlaştırma denir.
4	Kelimenin akla gelen ilk anlamına gerçek anlam denir.
5	Mecaz anlamın yapılış şekillerinden biri de insan olmayan varlıkların konuşutulması esasına dayanır. Buna konuşturma (intak) denir.
6	Eş anlamlı olmayıp da anlamca birbirine benzeyen ama birbirlerinin yerlerine kullanılamayan kelimelere yakın anlamlı sözcük denir.
7	Tabiattaki seslerin yazıya aktarılmasıyla oluşan kelimelere yansıma denir.
8	Sözcüğün zaman içinde kendi anlamı dışında daha farklı anlamlara gelmesine anlam genişlemesi denir.
9	"Bu roman bence tutmaz." cümlesinde "tutmak" fiili kendi anlamı dışında mecaz anlamda kullanılmıştır.
10	"Sarı" kelimesinin zıddı yoktur .

2.ETKİNLİK:

Aşağıda verilen cümleleri karşısındaki ifadelerle uygun şekilde eşleştiriniz.

1. Aramızdaki <u>derin</u> görüş ayrılıklarını gidermek için gayret ettik.	Yansıma (7)
2. Çanakkale, tarihimizin şanlı <u>sayfalarından</u> biridir.	Somut anlam (3)
3. Odaya güzel bir <u>koku</u> yayılmıştı.	Terim (6)
4. <u>Yavru vatanda</u> askerlik hizmetini yapıyordu.	Mecaz anlam (1)
5. Gurbette memleket <u>özlemi</u> ile yaşıyordu.	Dolaylama (4)
6. Tiyatronun ancak ikinci <u>perdesine</u> yetişebildi.	Ad aktarması (10)
7. Sehpanın altından gelen <u>tıkırtıyı</u> galiba benden başka kimse duymadı.	Soyutlaştırma (2)
8. <u>At</u> eski kültürümüzde vazgeçilmez bir hayvandır.	Gerçek anlam (9)
9. Böyle <u>sıcak</u> bir havada dışarı çıkmamız gerekir.	Eş seslilik (8)
10. <u>Tabağını</u> neden hâlâ bitirmedin?	Soyut anlam (5)

3. ETKİNLİK:

Aşağıdaki cümlelerde belirtilen yargılar doğru ise karşısına D, yanlış ise Y yazınız.

1.	Bir sözcüğün olumsuzunu onun aynı zamanda karşıt anlamlısı da sayılır.	Y
2.	"Pırl pırl bir güne merhaba dedik." cümlesinde yansıma sözcük vardır.	Y
3.	Bir cümlede eş anlamlı sözcüklerin aynı anda kullanılması anlatım bozukluğuna sebep olur.	D
4.	Bir dilde tüm kelimelerin yerine kullanılacak eş anlamlı iki kelime vardır.	Y
5.	Sözcüklerin zamanla yeni anlamlarda kullanılmasında tarihsel, toplumsal gelişmeler etkili olmuştur.	D
6.	Bir sözcüğün gerçek anlamı onun aynı zamanda sözlükteki ilk anlamıdır.	D
7.	Bir kelimenin birden çok anlamı karşılar duruma gelmesi çok anlamlılıkla ilgilidir.	D
8.	Edebi eserlerde ve şiirlerde kelimeler çoğunlukla gerçek anlamda kullanılır.	Y
9.	"Masanın gözünde kalemim vardı." cümlesinde göz sözcüğü anlam bakımından gerçek anlamına benzerlik ilgisi taşır.	D
10.	Terim anlamlı sözcük bir cümlede farklı bir alanla başka bir cümlede farklı bir alanla ilgili terim olabilir.	D
11.	"Yöneticilik yürekli insanların işidir." cümlesinde soyutlaştırma vardır.	D
12.	"Birinci seçilen güzel, seyircileri selamladı." cümlesinde somutlaştırma yoktur.	Y
13.	"Doğru" ve "dürüst" sözcükleri yakın anlamlı sözcüklerdir.	D
14.	"Senin benim katımda değerini bilemezsin." cümlesinde "katımda" kelimesi gerçek anlamlıdır.	Y
15.	"Tren geç gelince bekleyen yolcular sıkıntıdan patladı." cümlesinde "patladı" kelimesi kullanıldığı cümleye göre yansıma bir sözcüktür.	Y
16.	"Bu mevsimde yaylaya güle oynaya gidilir." cümlesinde ikileme yakın anlamlı sözcüklerden oluşmuştur.	D
17.	"Akşam yemeği için masaya oturduğumuzda babam ağzına bir şey koymadı." cümlesinde deyim kullanılmamıştır.	Y
18.	"Abur cubur gıdalarla beslenmek hem kalbine zarar verir hem de şeker hastalığına davetiye çıkarır." cümlesinde ikileme biri anlamlı biri anlamsız sözcüklerle oluşturulmuştur.	Y
19.	"Sen bizi çantada keklik mi sandın?" cümlesinde kullanılan deyim, "ele geçirilmesi, elde edilmesi kolay olan" anlamında bir söz grubudur.	D
20.	"Nisa, onu görünce birden parladı." cümlesinde "parladı" kelimesi mecaz anlamda kullanılmıştır.	D